

الله الحمد لله رب العالمين

بهناوی خودای گهوره و میهرهبان

پیناسی پهرووک

ناوی پهرووک : تو تنهها نیت

نووسه‌ری پهرووک : دیار سعدی علی (تیاگو)

دیزاینی بهرگ : شیخ احمد

هلهچن : هژیر عبدالرحمن

ڙ. لپهره : ()

" ئهلىم ئازىز نىگەران مەبە ، تو تنهها نیت ، ئهلىم خودايەكت ھەيە .

ئهلىم ئازىز خوشىدەۋىت ، ھەر ئەوه له ناخوشىيەكان و خوشىيەكان لەگەلت دايە ، ئەو خوداي تاك و تنهايە ."

دەربارەی نووسەر

من ناوم دیار سعدی علی ، دانیشتتووی شارۆچکەی
چوارقۇرۇنەم سەر بەقەزاي رانیه ، تەمەنم ۱۹ سالە ،
ھەروھا خویندکارى پەيمانگای كۆمپیوتەرى راپەرینم لە
قۆناغى (پېنجەم) ، خاوهنى ۳ پەرتووڭم بەناوەكانى : بە
ئىنگلىزى بىرىكەوھ ، لە نامەيەكەوھ ، ژيان لەگەل
پېغەمبەر . خاوهنى ۳ بىروانامە زمانى ئىنگلىزىم ، لە
سېستەمەكانى : فەيس - تو - فەيس دوو بىروانامە ،
ھەروھا بىروانامە نىودەولەتى زمانى ئىنگلىزى لە
زانکۆي ئەمرىكى عىراق سلىمانى لەسەر سېستەمى :
ئىنتەرچەينج ، ئارەزووی نووسىنى پەرتووڭم ھەيە
بەتاپىت لە بوارەكانى دىنى و گەشەپىدانى مەرۆيى و
زمانەوانى چونكە تواناكانى خۆم لەو بوارانەدا ئەبىنەمەوھ و
ئامانجەمە لەرپىگەپەرتووکەكانىم سوودىيک بە

کۆمەلگاکەم و بە پەرتووکخانەی کوردى و خويىنەرانى
کوردستان بگەيەنم ، هەروەھا ئەم خزمەتىك يېت بە
ئايىنى پىرۆزى ئىسلام ، داواکارم لە خوداى مىھەبان
تەمەنلىق من و ئىيۇش پىر بەرەكەت و خىردار بکات ،
داواکارم لە بەھەشتە بەرىنەكەي كۆمابىكاتەوه .

پىشەكى

پەنهايى (تەننیا يى) ناوىك كە هەندىك لە ئىمە ،
ترسىكمان بەرامبەرى ھەيە ، هەندىكمان وەك شومىك
سەيرى ئەكەين ، هەندىكمان وەك حىكمەتىك ، بەلام
خۆى لە راستىدا ئىمە تەنها نىن بەلىن تو تەنها نىت من
تەنها نىم ئىوه تەنها نىن ، شتىك بۇونى نىيە بەناوى
تەنها يىھەوە ، تەنها يى تەنها مولكى خودا يە ، ئىمە
خودا يە كمان ھەيە ئىدى بۆ بلىيەن ئىمە تەنها يىن ! ئەى
خودا بۆچى ھەيە ئازىز ، خودا يەك كە لە دايىك و

باوکمان زیاتر ببهزهیی تره ، نازانم ئازیز تنهایی خوت
بهوه ئه بهستیتهوه که که سیک له ژیانت دانییه ، بهلام
دووباره بیربکهوه ، خودایهک و دایک و باوکت ههیه ،
دهی ئه گهر دایک و باوکیشت نهبوو خودایهکت ههیه
که لهوان بوت زیاتر باشتره و بوت ببهزهیی تره
خوشەویستم ، دهی تو بھوه مەلىٽ تنهایی که
هاورپیگات نییه (هاورپی) دهی تو بھوه مەلىٽ تنهایی که
نیوه ونبووه کهت نه دۆزیتهوه ، دهی خودایهک ههیه نیوه
ونبووه کهت پېر ده کاتھوه ، دهی خودایهک ههیه زۆر لە
هاورپیگا کهت باشتره بوت ، دهی خودایهک ههیه ئازیز
خوشیده ویت و ریزی لیناویت ★ لقد كرمنا بنى ادم
★ ئىمە رېزمان لە نەوهى ئادەم ناوه .

تنهاییت

تهنها نیت ئازیز و شهیدک نییه بەناوی تەنھا یى ئەوه
خەمە کانى ئىمە یە ئازارە کانى ئىمە یە نىومان لىناوه
تهنھايى ، تەنھا یى راستەقىنە تەنھا بۇ خودايە تەنھا
خودا تاك و تەنھايى ، تەنھا یى ماناي ئەوه نىيە ئىمە نىوه
ونبووه كەمان نەدۆزىوه تەوه ، تەنھا یى ماناي ئەوه نىيە كە
ئىمە ھاوريگە یە كەمان نىيە ، ئاخىر ئازىز بۇ ئەلغان ئەتۆ
كالەكىن بە ئەزتويان دەشكىنېت و خوت كردۇتە مامە
خەمە ، لە كاتىكدا خودايە كى پاڭ و بىيگەردىت ھەيە ، لە
ھەموو ساتەناخوشە كان و ساتە خوشە كان لە گەلتە ،
ئاخىر چۈن ئەتۆ پەنهایت (تەنھا يىت) كە خودايە كت
ھەيە ھەموو كەون و ئاسمانى كانى بە دەستە ، ھەر ئەوه
خوشى پىش ناخوشى دەكەت و ناخوشى پىش
خوشى دەكەت ، ھەر ئەوه لە دواى ناخوشى خوشى
دەھىنېت ، ھەر ئەوه روونا كابىيە بۇ تارىكايىن ناخى ئەتۆ
، ئاخىر ھەر ئەوه لە ئازارە كانت تىدەگات ئاخىر ھەر ئەوه

پیویستت پییه‌تی بۆ هەموو ژیانت، ئاخر ھەر ئەوە
ھۆکاری سەرکەوتنت ھۆکاری بەختەوەریت ھۆکاری
چیزی ژیانت ھۆکاری خەندەکانی سەر لیوت.

پیی دەزانیت

ئازیز ئەو ئاگاداری ئازارەکانته پیی دەزانیت، ئەو
ئاگاداری خەمەکانته پیی دەزانیت، وا بىرمەکەوە کە ئەو
وازى لەتو ھینابیت خۆشەویستم ئەو ھەمیشە لەگەل
تۆیە، وا بىرمەکەوە ئەو تۆی فەراموش كردۇوھ ئەمما ئەو
لەخوت زیاتر خوتى خۆشەویت، ئەو بىنەر و بىسەرە
بەلام بىنین و بىستىنى ئەو زۆر جىاوازترە لەوەي ئىمە ئەو
لە ئىمە زیاتر فراوانتر دەبىنیت دەبىستىت، بەلام
پیویستى بە ئارامگىتنە، خۆشەویستم خودا پیی
دەزانیت بە ھەموو شىتىكت بە ئاشكرا و نهىنېكانت بە
قسە ئاشكرا و بە قسە شارەوەكانت بە خەيالەكانت بە

بیرو بۆچوونه کانت ، سهیری ئەم ئایەتەی قورئانی پیرۆز
بکە کە خودای گەورە تىيىدا دەفەرمۇويت

★ وما تسقىط من ورقة إلا يعلمه ★ ، خودای گەورە بە¹
کەوتىنى گەللايەك لە دارەکەي ئاگادارە ئىدى چۆن
ئاگادارنىيە بە خەم و ئازارى بەندەکەي ئىدى چۆن
ئاگادارنىيە لە فرمىسىكى تەنھايى شەوانت ئىدى بىزانە
تەنھا پىويىستى بە كەمىيىك ئارامگىرنە ھەروھا خوداش
لەگەل ئارامگاران دايە .

پىنى دەلىت بېه دەبىت

خەونەكەت لا ئەستەمە ئازىزم ؟

ئەلىت نا ئەمە ئەستەمە نايەتەدى ؟

بەخۆت دەلىت من خەونەكەنەم ھەرگىز نايىتە راستى ؟

ھەرگىز من سەركەوتتوو نابىم ؟

ئەگەر ئەتۆ ئەو قسانەت بەخۆت و تتووه ئەوا پىت دەلىم
داواى لېبۈردىنىك قەرزارى خۆتىت ، داواى لېبۈردىنىك
قەرزارى تواناكانى خۆتىت ، ★ إنما أمره إذا أراد شيئا
آن يقول له كن فيكون ★، يېڭىمان ھەر كاتىك فەرمانى
خودا دەرچۇو ، ويىستى شتىك جىيەجى بکات و
بىھىنتەدى ، پىيى دەلىت بىه ، ئەويش دەستبەجى و بىن
دواكەوتن پىش دىيت و ئەنجام دەدرىيت و دروست
دەبىت . دەرى خۆشەويىستم دلىنابەرۇزىك دىيت
خوداي گەورە و مىھەربان بە ھەممۇ خەونەكانى توش
دەلىت بىه ، ئەويش دەستبەجى و بىن دواكەوتن پىش
دىيت و ئەنجام دەدرىيت و بەدى دىيت ، دلگران مەبە
ئەوهى لاي ئىمە خەيالە لاي خودا بەتالە .

ئەو لە ھىچ شتىك ناچىت

★ لیس کمثله شیء و هو السميع البصير ★ هیچ
شتیک نییه له وینهی ئهو زاته ، هیچ شتیک لهو ناچیت
(چونکه خودایه و بهدیهینه ره ، چون له به دیهینراوه کانی
دهچیت .) ههر ئه ویش بیسهر و بینایه ، ئازیز
خودایه کت هه بیه که ئه وهی ئیمە خه يالى بۆ ده کە بین بۆ
وینای ئه و خودایه زۆر دووره ، وەک له پەرتووکی شارى
بەھیزە کان له نووسینى عمر ال عوضه ، دەلیت ★ هیچ
کەس ناتوانیت خه يالى بکات ، بەلکو هەمۆو ئه و
شتانەت تۆ خه يالى ده کە بیت ، پەروەردگاری پاكويىگەرد
له هەمۆو شتانەت خه يالى كردووه ، بەته واوى جياوازه ،
ھەروەھا نووسەرى پەرتووکی شارى بەھیزە کان دەلیت ،
ئەگەر مروق سەد سال بەمینیتە وە شتیک نەکات تەنیا
خه يالى حەقیقەتى پەروەردگار نەبیت ! ھیشتاش
ناتوانیت . ★ بەلنى ئازیزانم ئیمە پیویستە سوپاسگۈزار
بین کە ئىسلامىن و لەسەر دینى راستىن ، خودایە کمان

ههیه که بیسهر و بینایه به ههموو ئازار و ناخوشیه کانمان
، خودایه کمان ههیه که به هیچ خهیالیک وینای ناکریت
، و ههرگیزیش ناتوانین وینای بکهین .

ئەستەم نېيە

ئەستەم نېيە ،

بەدى ھاتنى خەونەكەت ،

ئەستەم نېيە ،

گەران بەدواى نیوهى ونبووت ،

ئەستەم نېيە ،

دەنگە بەيانى ئە و رۆژه بىت ،

كە ئەتۆ دەته ويىت ،

تۆ ههرگیز مەلۇن نا ،

خودا دهزادیت ،

هیوایهت ههبیت ،

بههیواوه بپوانه سبهی ،

سبهی ههلیکی نوییه .

شهرم نییه

شهرم نییه ،

گهران بهدوای ههله کانی خوتدا ،

شهرم نییه ،

ئهگهر که موکوریه کت ههبیت ،

کامل بونون ،

تهنها بؤ خودایه ،

شهرم نییه ،

گهران به دوای هاویهشی ژیانت ،

شهرم نییه ،

ئەگەر شتىك نەزانىت ،

شهرم نییه ،

ئەگەر نويزە كانت بکەيت و لەسەر سونەتى رەسولى
خودا برويit .

شاينهنتە

شاينهنى تۆيىه ،

ژيانىكى بەختەوەر ،

شاينهنى تۆيىه ،

سەركەوتىن ،

شاينهنى تۆيىه ،

خیزانیکی ئیماندار و مندالیکی صالح

شاپهنى تۆيىه ،

كردنى خەونەكانت كاتوار (واقىع)

شاپهنى تۆيىه ،

ژيانىكى شاھانه بېرىت ،

شاپهنى تۆيىه ،

خەندە بىھىت و پېيىكەنېت .

مهلى نا

مهلى نا ،

بۇ سەركەوتىت ،

مهلى نا ،

مهلى نا ،

ئا خر نا وەلامىكە ھەستى نەرىئىت پىشىكەش دەكات ،
مەلى نەخىر بۆ سەركەوتىم ،
مەلى نەخىر بۆ ئەرىئى بۇونم ،
مەلى نەخىر مەلى نا بۆ گەشىن بۇونت ،
مەلى نا بۆ ئەوهى ئامانجىيکى تايىيەت بەخۆمم ھەبىت ،
مەلى نا بۆ ئەوهى شايىهنى ژيانىيکى شاھانە بىم ،
مەلى نا بۆ ئەوهى ھەلەكانم چاكبەمەوه و داواى
لىپىوردىن لەخۆم و لەوانە بىكم كە بۇومەتە ھۆى ئازار بۇيان

نەرىئى مەبە

نەرىئى مەبە ،

ئاھر نھرينى بۇون نەك كارىگەرى لەسەر ژيانىت دەبىت

بەلکو كارىگەرى لەسەر تەندروستىيىش دروستىدەكەت ،

ئاھر بۇ نھرينىت كاتىك خودايەكت ھەيە ،

ئاھر نھرينى بۇون شايەنلىق تۆ نېيە ،

ئاھر نھرينى بۇون بۇ ھەمەو سانىك نېيە ،

ئاھر گەشىپىنى لەتۆ جوانە ، تۆ شايەنلىق باشتىرىنى

ئاھر نھرينى بۇون ،

مردىكى لەسەر خۆيە ،

ئاھر نھرينى بۇون ،

زەھرىيەكە و دەرخواردى مىشكەتلىق ئەدەيت ،

ئاھر نھرينى بۇون دىوارىيەكە لەبەرامبەر گەشىپىنىت .

ئەرینى بە

ئەرینى بۇون ،

كلىيکى كىرنەوھى دەرگاي بەختەوھرىيە ،

ئەرینى بۇون ،

كلىيلى گەشىبىنېيە ،

ئەرینى بۇون ،

كلىيکى دەرگاي سەركەوتىنە ،

ئا خىر تۆ بەر ئەرینى بۇون ،

فرىكۈينسى ئەنيرىت بۆ ژيان ،

بۆ گەردوون پىى دەلىت ئەي ژيان من ئەرېنیم ،

ئىدى ژيانىش بۆت ئەرېنى دەبىت ،

چى پىشىكەش بە ژيان بکەيت ، هەمان شتت دەداتەوە

دەي تۆش ئەرېنى بۇون پىشىكەشى ژيان بکە .

كامل بۇون نىيە

ھەلھىئەكى كوشىنەدى ژيان ،

ھەولدانە بۆ كامىل بۇون ،

ئا خرىيەمە چۆن كامىل بىن ،

كە نىوهين ،

كە نىوه ونبۇوين ،

ئا خرى ئازىز كامىل بۇون نىيە بۆ مروقەكان ،

بەلام رېئەيەكى كەم ھەيە بۆ گەيشتن بە كامىل بۇون ،

ئەزمۇونەكان ،

سەركەوتىنەكان ،

دونيا بىينىن ، ئەوانە بەشىكى كەمن بۆ كامىل بۇون ،

كامىل بۇونى راستەقىنە تەنها بۆ خودايە ،

كامىل بۇونى راستەقىنە تەنها بۆ ئەو زاتەيە .

گەشىبىنى

گەشىبىنى راستەقىنە ،

لە نىئو دەستەكانى خۆتدايە ،

گەشىبىنى راستەقىنە ،

لە دۆزىنەوهى كەسىك ،

لە دۆزىنەوهى هاوريڭايەك دانىيە ،

گەشىبىنى راستەقىنە ،

لە ناخدايە ،

له زهینت دایه ،

گهشیبینی راسته قینه ،

له نیو دهسته کانی خوتدايه ،

گهشیبینی له نیو ،

زهینتدايه .

ریزی لیناویت

خودایه کریزی له تؤ ناوه ،

ئیدی بوقچى ئىمە خۆمان بېریز بکەین ،

خودایه کریزی له ئىمە ناوه ،

ئیدی بوقچى ئىمە ،

بۇ رازییوونى كەسیك بە پەيوەندىيەكى تايىهت ،

بۆ به ده ستھینانی کۆمەلیک ویستى خودى لە تیوی بیهین

خودایەک ریزی لە نهوهی ئادەم ناوه و كە ئىمەش نهوهی
ئادەمین،

ئىدى بۆچى خۆمان بىریز بکەين لاي خوداي پەروەردگار،

بە ئەنجامدانى تاوان و سەرپىچى كەدەن فەرمانەكانى،

ئاپا دەزانن ئەگەر ئىمە لاي خودا بە بىریز ناونوس
بکرىيەن،

ئەوا لاي خەلكىش بەھەمان شىوه بىریز دەيىن،

★ لەد كەرمنا بنى ادم.

تاقىكىردنەوهىيە

نەخۆش بۇونت،

ئازارچەشتت ،

گريانت ،

پىكەنېنت ،

مندالبۇونت ،

مندال نېبۇونت ،

ژيان لەگەل دايياب ،

ژيان بەبىن دايياب ،

نېبۇونى خوشك ،

نېبۇونى برا ،

ھەمووی تاقىيىردنەوهى خودايىه ،

خوداي گەورەش كەسانىتىكى خۆشبوىت تاقىاندە كاتەوه .

خىرى تىدىايە

دلتهنگ بونت ،

دلخوش بونت ،

ئازىز خىرى تىدايم ،

گريانه كان ،

دلتهنگى شەيان ،

خىرى تىدايم ،

ھەموو شتىك تەنانەت ژيانىشت خىرى تىدايم ،

دەزىت كە خىرى تىدايم ،

خۆشەويىستم ،

سېنگل بونت ھەھ

خىرى تىدايم

بوونی خهونه‌کهت به راستی خیری تیدایه ، نهبوونیشی
حیکمه‌ت .

ههمووی دهبیت

ههمووی دهبیت به‌راستی ،
خهونه‌کانت ،
به‌خته‌وهربیت ،
گهشینیت ،
دوزینه‌وهی هاوسه‌ریکی ئیماندار ،
رذگاربیون له سه‌لتی ،
خویندنت له دهره‌وهی ولات بۆ خزمەتی ئیسلام و
نه‌ته‌وه‌کهت ،
دهبیتتە رازى ،

ئەو زاتىكە بلىت بىه دەبىت ،

ئاھر وەك ئەو بۇونەي ئىمە نا ،

ئەو ھەر ويستى لېيىت دەستبەجى دەبىت ،

★ لە كن فيكون ★

سوجدەيەك

تهنها سوجدەيەك ،

بەسە ،

بۆ بۇنى ئاواتەكانت بەراستى ،

تهنها سوجدەيەك ،

بەسە بۆ ئەوهى ھەممۇ ئەستەمەكان بىن ،

، بە

كاتوار (واقىع)

گهوره‌یی سوچده له‌واده‌یه

که تو به زه‌ویدا ئەچرپىنى ،

کەچى لە ئاسماندا وەلامەكەت وەردەگرىيەوھ ،

سوچده نزىك بۇونەوه له خودايە ،

نزىكتىرين كات بەندە له نزىك بىت لە خودا ، لە كاتى
سوچدەبردنە .

تهنها و تهنها

تهنها و تهنها نزايدەك بەسە ،

بەسە بۆ بۇونى خەونەكانت بە كاتوار ،

تهنها نزىك بۇونەوەيەك لە خودا بەسە ،

بۆ بەدەستەپىنانى بەختەوەرى راستەقىنە ،

تهنها رۆژانە پىنج جار چوون بۆ مزگەوت بەسە ،

بۆ به ده ستھینانی ژیان ،

راسته ،

دۆزینەوەی نیوه ونبوو ، دۆزینەوەی بەھرەیەک ،

بوونە کاتواری خەونیک ، ئامانجىك بەشىكىن لە

خۆشىبەختى ،

بەلام هيچيان ناگەن بەو چىز و لەزەتەي كە لە كاتى

سوجىدە بىردىدا ھەيە ،

ناگەن بەو كاتەي كە تۆ نزىك ئەبىتەوە لە خودا كەت .

نزىك بوونەوە لە خودا

تاکە ھۆکارى بەختەوەرى ،

لاي من ، وە لاي ھەممو ئىماندارىكى راستەقىنە ،

نزىك بوونەوەيە لە پەروەرىن ،

نهمانی ئازار ،

نهمانی خەم ،

نهمانی دلتهنگى ،

نهمانى دوودلى ،

نهمانى دلەراوکى (وەسواسى)

ھەمووى بە نزىك بۇونەوە لە خودايە ،

خەم خواردن ، ئازار ، دلتهنگى ،

ھەمووى ھۆكاري دووربۇون ،

لە خودايە لە خودا .

ئەوهى دېت باشتىرە

دلگران مەبە ئازىز ،

غەمگىن مەبە خۆشەويىستم بەوهى ئىستا رۆيىشتىوو ،

مه گری شهوان له سهر پیخه فه که ت ،
مه گری بؤه و که سهی توی به جیهیشت له وکاتهی ،
پیویستت بؤو ،
ئه ته ویت خودای گهوره ئاویک بهو ئاگرهی نیودلت
دابکات ،
له جیاتی غه مگین بعون شاد بیت هم ؟
سهیری ئه و ئایه تهی خواره وه بکه که قسهی پهروه رینه ،
★ وللاخرة خير من الاولى ★
به راستی ئوهی دیت باشتره له وهی رؤیشتووه ،
باشتره له وهی رؤیشتووه ،
باشتره له وهی رؤیشتووه .
به پاره ده تواني

به پاره ده توانیت جوانترین کاتژمیر بکریت

به لام کات نا ،

به پاره ده توانیت باشترین ده رمان بکریت ،

به لام ئەمما تەندرووستى نا ،

بەپاره ده توانى خۆشەویستى ساخته بى بە دەست

بەھىنیت ،

وەلى ناتوانیت خۆشەویستى راستەقینە بکریت ،

بە پاره ده توانیت جوانترین خانوو بکریت ،

به لام ئەمما خىزائىكى تەبا نا ،

بە پاره ده توانیت ھەندىك خەلکى بکریت ،

به لام ئەمما خودا نا !

بە پاره ئەتowanیت بەرتىل بە دەيت بە خەلکى ،

وەلى بە خودا نا .

ئۆمیىد بۇون بە خودا

ئۆمیىد بۇون بە خودا ،

جوانى بە ھەممۇ چاوهەروانىيەك دەبەخشىت ،

ئۆمیىد بۇون بەخودا ،

وا ئەكات كاتەكانى چاوهەروانى ،

خېراتر بىرون بەبىن ھەست پىكىردىنى خۆمان ،

ئۆمیىد بۇون بە خودا لە كاتە سەختەكاندا ،

سوجىدەيەك لە كاتى كىشەكاندا ،

ئارامىيەك ئەبەخشىت بە دەررۇون ،

ترسىيک لە دللتدا ناھىيىتەوە ،

چۈنكە خودايەكت ھەيە ،

دهسه‌لاتداره به‌سهر هه‌مoo دهسه‌لاتداریک ،

لیخو‌شبووشه به‌رامبهر به ئیمانداران .

فیئری فرینت ده‌کات

ئه‌گهر خودا ،

تاوه‌کoo لوتكه‌ی ناخوشیه‌کانی بردیت ،

ئه‌مما هیشتا لیئی بن ئومید مه‌به ،

دلنیابه يا له دواوه پشتى گرتوویت ،

يان فیئری فرینت ده‌کات ،

خودای گهوره هه‌رگیز واز له بهنده‌کانی ناهینیت ،

هه‌ر ئازاریک ،

هه‌ر خه‌میک ،

بؤ سرینه‌وهی گوناھه‌کانی تؤیه ،

بۇ فىيركىدىنى تۆۋە بەھېزكىرىدىنى تۆيە ،
ھەمەو شىتىكى خودا ، رەحىمەتە حىيكەمەتە
بۇ ئومىد مەبە ، فىرى فېرىنت دەكەت .

خەلک دەسرىيەتە لە ژيانىت
خودا ،
خەلک لە ژيانىت دەسرىيەتە وە ،
چونكە گوئى لە ھەندىيەك گفتۇڭو بۇوە ،

كەتۆ گوئىت لىيى نەبۇوە ،
خودا ھەندىيەك كەس لە ژيانىت دەكانە دەرەوە ،
چونكە مەنچەلى سەرقاپەكەي تۆ نىن !

ئىيە خۆشەوېيىستم ،
مەنچەلىيەك سەرقاپى خۆى نەبىيەت

بۆشى تى دەكەویت ،

ئازىزم ،

گۆيىه كانى تۆ هەموو شتىكى نەبىستووه ،

بىستتى ئەو جياوازە لە بىستتى مروقەكان .

ھەمېشە قەدەرى خودا

ھەمېشە ،

قەدەرى خودا ،

جوانتىر بۇوه لە ويستەكانى ئىيمە ،

ھەمېشە سوپرايزە كانى خوداي گەورە ،

جياوازبۇوه لە هەموو ئەو سوپرايزانەي بۆمان كراون ،

خوداي گەورە زانا و دانايە ،

بىسەر و بىانەيە ،

لیخۆشبوو و میھرەبانە ،

بەتوانە و بەدیھىنەرە ،

ئىدى ئازىز ،

دلگران مەبە ،

ھەمېشە قەدەرى خودا ، جوانتر بۇوه لە ويستەكانى ئىمە

.

دەبىت لەوە جوانتر چى بىت

دەبىت لەوە جوانتر چى بىتتىت ،

خودا خۆى چىرۆكە كەت دەزانىت ،

كەچى تا كۆتايسىش گۈيت لە دەگرىت ،

سبحان الله ، خودایه بمبهخشە ناتوانم به هیچ وشهی
ناوداریک ، به هیچ دیزه شعریک و هست بکم ، تنهنها
ئەوهندە دەلیم سبحان الله

ئازیز تو ،

کە سەیرى فیلمىك دەكەيت لەگەل ھاورىگاكەت ،
لەگەل براکەت لەگەل دادەت ، ئەگەر ئەوان چىرۆكى
کوتايى بىزانن زوو بىزار دەبن بەديار بىنىنى فلىيمەكەوە ،
بەلام خودا ھەرگىز بىزار نابىت ،

گەر چى ئەويش تەواوى چىرۆكەكەت دەزانىت .

گەرچى ، ئەويش تەواوى چىرۆكەكەت دەزانىت .

كاتىك متمانەت ھەبوو بە خودا

كاتىك متمانەت ھەبوو بە خودا ،

له بیابانی ته‌نگانه‌دا ،

گوْل ده‌رویت ،

متمانه بوون به خودا ،

ناخوشیه کان ده گوْریت بوخوشی ،

دره‌که کان ده گوْریت بو گوْل ،

دله‌راوکیکان ده گوْریت بو ئارامى ،

نائومىیدى ده گوْریت بو هيوا ،

ئەستەم دەکات به کاتوار ،

کە متمانه‌ت به خودا ھەبوو ،

له ھەموو چاوه‌روانىيەك ،

جواني بهدى دەكەيت .

ئەي دل

ئەی دل ،
کە له خودا دووربويت ،
ئاواتى خۆشىختى مەخوازە ،
ئاھى دووربۈون له خودا ،
واتا دووربۈون ،
له خۆشىيەكان ،
وهلى دووربۈون له خودا ،
واتا دووربۈون له ئارامى ،
ئەی دل چۆن زاتى ئەوه دەكەيت ،
له خودا دووربىت و ئاوات بە خۆشىختى بخوازىت ،
تاوانە تاوانە تاوانە ، دووربىت له خودا و داواى دلخۆشى
بکەيت ،

ئاھر دووربۇون لە خودا واتا دووربۇون لە خۆشىيەكان .

كاتىك خودا

كاتىك خودا وون دەكەين ھېچ بەدەستناھىيىن ،

كاتىك خودا دەدۆزىنەوە ھېچ وون ناكەين ،

كاتىك خودا سەرتايىھەكى نويىت پىددەبەخشىيت ،

ھەلە كۆنەكانتى تىدا دووبارەمەكەوە ،

ئاھر ھەلە كۆنەكان ئەزمۇونن ،

دەبىيت بىرىن بە پلىيەكانەيەك بۇ سەركەوتىن ،

ئاھر چانسىيىكى نوى لەلايەن خوداوه ،

وەك پەرەيەكى نويى سپىيە لە ژيانىت دا ،

كە ھېچى تىدا نەنوسراوه ،

تۈش ھەلەكان بقۆزەوە ،

بُو ده ستپیکردنوه به سهرهتاییه کی جوان ،
کاتیک خودات ههیه ، ههموو شتیکت ههیه .

درهنج نییه هیچ کاتیک
درهنج نییه هیچ کاتیک ئازیز ،

بُو گهرانوه بُو لای خودا ،
هیچ کاتیک درهنج نییه ئازیز ،

بُو ده ستپیکردنی ،

سهرهتاییه کی نوی
بُو سوود و هرگرتن له ههله کان ،
بُو گوئ نهدان بهوهی خهلكی چى دهلىز دهبارهی تو ،
نا هیچ کات درهنج نییه ،
له ده رگای خودا بده و بلن خودایه بمبهخشە ،

دەرگای تەوبەرى پەروھرىن ھەميشە كراوهىيە ،
دەرگای ھەموو مالىك دابخريت دەرگای تەوبەى
پەروھرىن داناخرىت.

لەچى دەترسىت

لەچى دەترسىت خۆشەويىستم ،
كاتىك خودا ھەيە ،
لەچى دەترسىت ئازىزىم ،
كاتىك دەسەلاتدارىكت ھەيە ،
كە دەسەلاتدارە بەسەر ھەموو شتىكدا ،
★ ان الله على كل شيء قادر ،
تواناي بەسەر ھەموو شتىكدا ھەيە ،
تواناي بەسەر ئەستەمەكان ،

بەسەر بۇونى خەيالەكان بە کاتوار ،
بەسەر بۇونى خەونەكان بە کاتوار ،
لە چى دەترسىيەت كاتىك خودايەكت ھەيە ،
دەسەلەتدارە بەسەر ھەمۇو دەسەلەتدارىك .

ئارامى راستەقىنە
زۆرجار ئىيەمە وا ھەست دەكەين ،
ئارامى راستەقىنە ،
لە بەدېھىنانى خەونەكانماندايە ،
لە بۇونە كانوارى خەيالەكاندايە ،
خەيالەكانى وەك ھىنانى كچى شازادەي فەرەنسا ھەھە ،
بەلام ئازىز ،
ئەمانە تەنها ھۆكارگەلىكى كەمن بۇ دۆزىنەوەي ئارامى ،

ئارامى راستەقىنە ،

لە تەوبەكىدن و داواي لىخۆشبوونە لە خوداي گەورە ،

ئارامى راستەقىنە ،

ھەمۇو رۆزىك پىنج جار بانگت دەكات ،

ئەگەر ئەتۆش ناچىيت بە دەم ئەو بانگىرىدىنەوە داواي

ئارامى مەكە .

ئەزمۇون گەلىيكن

ئاشقىبوون ،

يارىكىرن ،

خەيالكىرن ،

تاوانكىرن ،

ھەلەكىرن ،

هەموو ئەمانە ئەزمۇون گەلىكىن بۆ فېرىبۈون ،

هەموو ئەمانە خالىكى رەشنىن نوسراپىن لەسەر

ئىچەوانى ئىمە ،

ئەمانە ئەزمۇون بۆ فېرىبۈونى ژيانكىرىدىن ،

ئەمانە ئەزمۇون نەك ھەل !

ئاھى سوار تا نەگلىيەت نايىت بە سوار

ئاھى منداڭ تانە كەويىت فيئرنايىت چۆن رىيکات ،

ئەمانە ھەمووى تەنها ئەزمۇون گەلىكىن .

ھەموومان

ھەموومان ھەلەمان ھەيە ،

بەلام بۇونى ھەلەش لە ژياندا ،

ماناي خالى كۆتاپى رىستە نىيە ،

ههموومان ههلهده کهین ،

بهلام مانای نهوهنیه نه توانيين فيريين ،

مرؤف شايني ههله کردن ،

چونکه مرؤف له ههله کردن وه فيرده بيت ،

ئاخر خوداي ميهربان ده فهرم وويت

★ كل بني ادم خطاء ★

ههموو نهوهى ئادهم ههلهده کات ،

دهى ئىيمەش نهوهى ئادھمین خوشە ويستم ،

ههلهده کهين سەرپىچى ده کهين ، بهلام دەرگاي تەوبە
دانە خراوه .

پەشيمان بۇونەوە

پەشيمان بۇونەوە شەرم نېيە ،

پەشيمان بۇونەوە لە پەيوەندىيەكى تايىهەت ،
شەرم نىيە ، بەلکو مەردىيە ،
راستە بە ئازارە ،
راستە دلشىكىنەرە ،
بەلام ئەمما ئىيەمە پىّويىستە دلمان بشكىت ،
بۆ ئەوهى فىربىين چۆن ژيان بکەين ،
ئەمما پىّويىستە بىگرىن ،
بۆ ئەوهى باش بىزىن ،
وەلى پىّويىستان بەوهە هەيە بشكىيەن ،
بۆ ئەوهى رۇوناكايى بىتە نىيۇ ناخمان ،
ئەمما بۆ ئەوهى بىزائىن كى بەراستى لەگەلمانە .
ژيانى راستەقىينە

ئازىز ،

ژيانى راستەقىنە ئەم دونيايە نىيە ،

ئەم ژيانە تەنھا تاقىكىردنەوە يە كە ،

بەلام تاقىكىردنەوە يە كى جىاواز ،

لىرىھ فىردىھ كرىيىن پاشان تاقىيدە كرىيىنەوە ،

ژيانى راستەقىنە لە بەھەشتە ،

ئەم ژيانە ئەم دونيايە زىندانە بۆ باوهەداران ،

بەھەشتىشە بۆ كافره كان (يىباوهەران)

خوشەويىستم ،

وەلى ژيانى راستەقىنە ئەو كاتەيە كە دەگەرېيىنەوە بۆ لاي

خودا ،

ژيان تاقىكىردنەوە يە ،

وەلى تاقىكىردنەوەيەكى جياوازى لەوە قوتاپخانە .

سەركەوتنى راستەقىنە

سەركەوتنى پاستەقىنە ،

بىرىدەوەي يارىيەكى وەك كلاسيكۆ نىيە ،

سەركەوتنى راستەقىنە ،

بەدەست ھىئانى نازناويىكى تاكەكەسى نىيە ،

سەركەوتنى راستەقىنە ،

بوونە كاتوارى خەونەكان و ئامانجە كانمان نىيە ،

بەلكو سەركەوتنى راستەقىنە ،

بىرىدەوەي قىامەتە ،

بەدەست ھىئانى بەھەشتە ،

سەرکەوتى راستەقىنە ماناي ئەوهىيە ھەرگىز شىكست
نەھىيىت ،

سەرکەوتى راستەقىنە ئەوهىيە چەند جار بىكەويت ، بەلام
بتوانىت ھەلبىتىتەوھ .

دۆزىنەوە خۆمان

دۆزىنەوە خۆمان ،

لەوھو دەستپىدەكەت كە خودامان دۆزىتىتەوھ ،

وھك پىاواچاكىك دەلىت ،

ئەوكاتەي خودام ناسى ،

خۆمناسى ،

ئەوكاتەي خودام دۆزىھوھ ،

خۆم دۆزىھوھ ،

کەسیک خودا نەناسیت ،
خۆشى ناناسیت ،
کە خودات ناسى ،
خۆشت دەناسیت ،
دۆزىنەوەي خودا ، پەيردنە بە دۆزىنەوەي خۆمان .

خوود ناسى
خوود ناسى ،
واتا قبۇلبوون ،
واتا قبۇلبوونى ھەلەكانت ،
قبۇلبوونى ئەوەي تۆ كىيىت ،
قبۇلبوونى خالە لاوازەكانت ،
قبول بۇونى خالە بەھىيەكان ،

قبول بیوونی ئەوهى كەتۆ ماسك ناكەيت ،
وەلىخ خود ناسى لهو كاتە دەستىپىدەكات ،
كەتۆ ،
بتوانىت خودا بناسىت ،
چونكە دۆزىنەوهى خودود لە دۆزىنەوهى خودايە ،
ناسىنى خوددى خۆشت لە ناسىنى خوداوهىه .

خۆت بە

خۆت بە ،
بەلام ئەمما خۆت بیوون ئەوه نېيە بلېنى من دىارم ! ،
نا ئەمە خۆبیوون نېيە ،
خۆبیوون واتا قبولبیوونى ھەموو ئەوهى كە ھەته ،

وەک چۆن ئاشقىك بۆ مەعشوقى كە ھەمەمۇ شىتىكى
قبول دەكات ،

ياخوود بۆ بەندەيەك لە ھەمەمۇ قەزا و قەدەرى خوداكمى
قبول دەكات ،

قبولى دەكات كە خودا بەھەمە شىيەھى بەدىھىتىناوه ،
ئەھەيە واتا خۆبۇون ،

خۆبۇون واتا نەبۇونى ماسكىك ،
لە كاتى بۇون لە نېۋە خەلکىدا و لە كاتى تەنھايىدا .

ئەو باشتىر دەزانىت

ئەو باشتىر دەزانىت ،

چى شتىك بۆ تۆ باشە ،

ئەو باشتىر دەزانىت ،

چ ده‌مانیک بۆ نه‌خۆشیه‌کەی تۆ باشه ،
ئەو زاتە ئەوهى پیویسته ئەيدا به‌تۆ ،
نه‌ک ئەوهى کە ئەتۆ ده‌تەھویت ،
ئەو خودایه ،
خودایه‌کى تاک و تەنها ،
بۆ ئەو کەسانە لەو دوورن دكتۆريانە ،
بۆ ئەوانەشى لەو نزىكىن خۆشەویستيانە ،
ھەلبژاردن بە دەستخۆمانە ،
خۆشەویستان بیت ، يان وەلى دكتۆرمان بیت .

ھەندىيک كات

ھەندىيک كات ده‌گاكان داده‌خات ،
پەنجەرهەكان داده‌خات ،

ئەمما نەوهەك رقى لىتىت ،
بەلکو خۆشىدەۋىت ،
لەوھىيە لەدەرەوە تۆفانىك بىت ،
ھەندىك جار ،
خودا تۆ ئەھىلىتەوە ،
لەنیو ناوجەكەت دا ،
لەنیو ناوجەي ئارامى ،
لەنیو بۆكسەكەتدا ،
بۇ ئەوهى زىاتر لەخەودى خۆت بگەيت ،
بۇ ئەوهى بتوانىت زىاتر فىرىت و زىاتر لە شتەكان
بگەيت .

پىڭاكەت دەگۆرۈت

هەندىيەك جار رېڭاكەت دەگۈرۈت ،
هەندىيەك جار ھەست دەكەيت بەرھو رېڭايەكى جياواز
دەرۋىيت ،
ھەندىيەك جار ھەست دەكەيت ئەمە ئەو رېڭايە نەبۇو
كەتۆ ويستت بۇو ،

ھەر خۆشت ھەستت پىنەكىدووھ و قاچەكانىت بەرھو
گۆشەيەكى جياواز رۆيىشتىووھ ،
بەلام ئەو رېڭايە رېڭا راستەكەيە ،
چونكە خودا رېڭاكەت ھەندىيەك جار بۇ ئەوهى بگەيت
بەرېڭا راستەكە ،

ئەو قاچانەت خۆى بەرھو چارەنۇو سەكەت دەتبەن ،
ئەو نايەت بۆلای ئىيىمە ، وەلى خۆمان بەرھو
چارەنۇو سەكەمان دەرۋىين وەك چۆن مىدىن بەرھو رووى

ئىيمە نايەت ، ئىيمە خۆمان قاچەكانمان بەرەو مەرنمان
دەبەن .

مهنجەل و سەرقاپ

من پەيوهندى نىوان دوو رەگەزەكەم وەك مەنجەل و
سەرقاپىك چواندووھ ،
بەلام حىكمەتىكى زۆر ناوازەت تىدايە ،
ھەميشە وتۈومە ئەگەر دوو كەس جىابۇونەوە لە
پەيوهندىيەكى تايەت ،
چونكە ئەگەر دەبىنلىن لە ژيانى پاستەقىنەمان دا ،
ئەگەر مەنجەلىك سەرقاپەكەي خۆى نەبىت بۆشى
تىدەكەۋىت ،
ئەم بۆشەش واتا نەگۈنچان ، واتا لېك نەگەيىشتىن لە
پەيوهندى تايەتى ،

دهی رۆژیک دلنیابه خوشک و برا ئازىزەكانم ،
مهنجەل و سەرقاپەكەي ئىوهش دىن ،
ئىدى هېچ بۆشىك نايىت ،
تهواو بۆ يەكدى بەدېھىنراو و لە چارەنۇوسى يەكدى
نوسراوه .

كۆتاينىيە

كۆتاينىيە ،
جىابۇونەوهى تۆ و ئازىزەكت ،
كۆتاينىيە وەرنەگىرانت لەو بەشەي ئەتەۋىت ،
كۆتاينىيە دوونىيا و ڦيان نىيە ،
كەتۆ نەبۈويت بە پىشىك ،
كە نەبۈويت بە ئەندازىيار ،

دهی تۆ باشتەر دەزانىت لە چارەنۇوسى خودا ،
دهی دىيارە ئەمە لەنىو چارەنۇوسى تۆ نەنوسراوه ،
كى ئەبىت ئەگەر ئەتۆ بىبىت بە پزىشک ،
سەركەوتۇودەبىت ،
ھەموو كاتىك بېرىارەكانى خودا ،
لە حەزەكانى خۆمان جوانتر بۇوه ھەممۇكەت .

خىرى تىايىه
ئەو بارودوخەي ئىستا تىيىدايت ،
خىرى تىيدايه ،
نەبوونى نىوه ونبۇوه كەت ،
خىرى تىايىه ،
ھەزارىت ، دەولەمەندىت ، سەلتىت ،

خیّری تیدایه ،

خودای گهوره ئوهی خیّر و حیکمەت و رەحمەت نەبیت

نایھىئىتە سەر رېڭاى بەندەكەی ،

ئەممە لەوانە يە خیّرەكەی لە دونيَا نەبیت ،

بەلام خودای گهوره خیّرەكەی دوادەخات بۇ رۆژىي دوايى

دلتەنگ و غەمگىن مەبە ،

ئوهى خودا بۆت ھەلەبزىرىت خیّری تیدایه .

قەدەر

قەدەر زولم لە ھىچ كەس ناكات ،

ئوهى زولم لە يەكدى دەكەن ،

مرؤّشه کانن نه ک قهدهر ،
قهدهر جوانترین برياره ،
که بهدهست په روهر دگاريکي ميهره بانه ،
هه ولی تو له کردن هوهش مهده ،
قهدهر داد په روهرانه هه ممو شتىك يه کلايی ده کاته وه ،
ئه وهى زولم له ئىمە ده کات خۆمانين ئازيز ،
قهدهر نېيە ،
ئىمە هه ممو شتىك ده خەينه پال قهدهره وه ،
وه ک ئه وهى ئىمە خۆمان هيچ تاوانىكىمان نه يېت .
وه ک ئه وهى ئىمە فريشته بىن و پاك و يېڭەرد بىن .

دەيدەينه پال
تهنها بۆ ئه وهى خۆمان يېتاوان بىن ،

هەموو شىتىك دەدەينە پاڭ كەسىكى تر ،
وا دەزانىن ئىمە فرىشتهى پاك و بىڭەردىن ،
دەبىت هەموو تاوانەكان بۆ كەسىكىتىر بىت ،
دەبىت هەموو ھەلەكان بەدەينە پاڭ خەلکى ،
بۆچىوابكەين ؟
بۆچىدان بە ھەلە خۆمان دانەنىيىن ،
ئىدى با بەسبىت ئازىز ،
با شەرم نەكەين لەوهى بلىيىن ئىمە تاوانبارىن ،
ھەلە تۆ نىيە ھەلە منە ،
تاوانى تۆ نىيە تاوانى منە ،
خۇ دونيا كۆتايى پى نايەت خۆشەويىستم .
با رانەكەين

با رانه‌کهین ئازىزىم ،

با رانه‌کهين لهوهى بلىيىن تاوانبارم هەلەم ،

با رانه‌کهين لهەردن ،

خۆ مردن بەدوای ئىمەوه نىيىه ،

ئىمە خۆمان وەك چۆن بە قاچەكانى خۆمان دەرۋىين بۆ

لاي چارەنوس ،

بەھەمان شىوهش بە قاچاكانى خۆمان ئەچىن بۆ لاي

مردن ،

با رانه‌کهين ئازىز ، با رانه‌کهين ،

راکىدىن ھىچ لە باھەتكە ناگۆرىت ،

ئەوه ئىمەين واھەست دەكەين بە راکىدىن باش دەبىن ،

ئەمەويت پېت بلیم ئازىز ،

ئەگەر نەتوانىت لە ئازارىك راپكەيت ، لىيى رادىيت .

كىشەيەك نىيە

خۆى لە كاتواردا كىشەيەك نىيە ،

ئەو خۇودى خۆمانىن كىشە دروست دەكەين ،

خۆى لە راستىدا غەمگىن بۇونىش ھەندىك جار
بەدەستخۆمانە ،

ئەسلىن ئازىز كىشەيەك نىيە لە رۆيىشتى كەسىك لە^{لە}
ژيانماندا ،

ئەو ئىمەين وا دەزانىن دونيا لە شويىنى خۆى وەستاوه ،

لە كاتىكدا كاتەكان دەرۆن ،

وەرزەكان تىپەردەبن ،

يادگارىيەكانىش لە ياد دەچنەوە ،

زهينيش و دليش بهبئنه و رادين ،
ئيدي كه ئيمه دهزانين كىشىيەك نىيە ئەسلەن بابە
ئەگەر كەسيك دەيەوېت بروات لە ژيانماندا ،
ئيدي بۆچى خۆمان بکەينە مامە خەمە ، بۆچى ئازىزم
هم .

دەرۇن

يادگارىيەكان ،
ناخۆشىيەكان ،
شادىيەكان ،
گريانەكان ،
دلتهنگىيەكان ،
دەرۇن ناميئنەوه ،

ئەوانە نەھاتوون ھەتاوه کوو كۆتايى لەلای تۆبن ،

ئەواھاتوون میوانىكى كورت خايەنت بن ،

ئەوان دەزانن ،

دەزانن كە میوان زۆر بەمینىتەوە رەزاي گران دەبىت ،

تۆش بەجوانى بەخىرەاتن لەو میوانە ئازىزە بکە ،

ئەمما دلى مەرەنجىنە ، چونكە لەۋەيە ھەتا ھەتا

نەگەرىتەوە .

ھەرچەندە

ھەرچەندە شەوەكان درىڭىز بن ،

ھەر رۆزى سېھىنىن ھەلدىت ،

ھەرچەندە رۆزەكان چەندە درىڭىز بن ،

مانگى شەويش دەردەكەۋىت ،

هەر چەندە پەت چەندە درىز و توند بىت ،
لە كۆتايدا هەر دەپسىت ،
تۆش چەندە بگرىت ،
چەندە ئازار بکېشىت ،
چەندە غەمگىن بىت ،
ھەر كۆتاينى دىيت ،
ئەوهندەت پى دەلىم گيانم ،
رۇزىك دىيت خورى سبەينىي تۆش ھەلدىت .
گران نىيە ،
گران نىيە ژيان بەبى ئەو ،
گران نىيە بەبى ئەوى ،

گران نییه ئەسلەن چونکە بەبىن ئەو ژیاویت و بەبىن
ئەویش دەریت ،
دەتوانیت ،

گران نییه ،
دەبیت بزانیت تۆ بىن ئەو لەدایك بوویت ،
پیش ئەویش ژیاویت ،
ئىدى چۆن بەخوت دەللىي ،
گرانە گرانە ، من ناتوانم بىن ئەو بىريم ،
نا ئەمما دەتوانیت تۆ زۆر لەوه بەھېرتىت ،
وەلى ئەمانە ھەمووی كاتىن ،

رۇزىك دىيت پىيان پىددەكەينىت و بزەيەكىان بۇ
دەكەيت .

ئەستەم نىيە

ئەستەم نىيە ژيان بىن يار ،

ئەستەم نىيە ژيان بىن نيوه ونبۇو ،

تۆ ئەتوانىت نيوه ونبۇوه كەى خۆت بدۆزىتەوه ،

لە ئارەزوو يەك ،

لە خولىيا يەك ،

ئەستەم نىيە بارودۆخت لە هەڙارىيەوه بىيىتە دەولەمەندى

,

ئەستەم نىيە فيرى زمانىيەك بىيت ، ئەستەم نىيە ھەموو

قورئان لەبەر بکەيت ،

ئەستەم نىيە فيرى نويىز بىيت ،

ئەستەم نىيە ئەستەم نىيە ، تەوبە بکەيت ،

ئەستەم نىيە بگەرىيىتەوھ لاي خودا ،
ھەمووئ ئەوهى پىويىستە ، تەنها يەك ھەنگاوه زياتر نا .

زياتر نىيە

زيرەكى تو ، لە زيرەكى كەس زياتر نىيە ،
ئەوهى زياترە ھەولڈانى تۆيە ،
زياتر خەريك بۇونتە بەو كارھوھ ،
بەو خولياو و ئارەزۈوتەوھ ،
دلىخۇشى تو زياتر نابىيت ،
وەلى لەدلى خۆتدا خۆت غەمگىن بکەيت ،
ژيانى هيچ كەسىكىش لە ژيانى هيچ كەس زياتر نىيە ،

مه گهر خودا ویستى له سەر بىت ، بۆ ئەوهى بىھۆيت
تەوبە بکات ، يان پەنا بە خودا تاوانەكانى زیاتر بکات و
زیاتر رۆبچىت ،
ھەمۇو ھیوايەكت ،
بە خودا ھەبىت ،
ئەو لىت خۆشىدەبىت .

ئەسلەن

ئەسلەن تۆ بىن ئەو دە توانىت بىزىت ،
ئەسلەن تۆ پېش ئە ويش ژياویت ،
ئەسلەن دە توانىت دواي ئە ويش بىزى بابه ،
ئىن با به خۆ ئەو كچى شازادەي فەرەنساي نىيە ،
وا هات و هاوارت بەرزبۇتەوە بۆ ئاسمان بۆى ،

ئەسلىن كىشە نىيە كە نىيە ،
بىرىكەوە ، ئەسلىن ئەگەر ئەتتۆى ويستبا ،
تۆى بەجىنەدەھىشت ،
ئەسلىن كىشە نىيە ،
بەخۇت بلنى ئەسلىن من ئەتowanم بەبىن ئەو بىزىم ،
ئەتowanm بەردەواامى بە فىربۇون و ئاواتەكانى خۆم بىدەم ،
بەردەواامى بىدەم بە بنىاتنانى خودى خۆم .

ئىتر

ئىتر ژيان وايىه ،
ئىدى بەجىمان دەھىيلن ،
بەلام ئىيمە تەنها نىن ،
ئىيمە خودامان ھەيە ،

با بروٽن بٽه وهى بزانن ،
ژيان بٽه وانيش ههر بهرد هوا مه ،
بابرٽن ئىمە ئىتىر ده توانيين بٽه ئىوه بثىن ،
بوونتان جوانه ، بهلام ئىتىر خۆ نه بوون يشتان كاره سات نىيە
،
بوونتان موعىج زه نىيە ،
تا رۆيىشتان بىيىتە كاره سات ،
ئىتىر ده توانن بروٽن ،
ئىمە لەگەل ئىوه و بٽه ئىوه ههر هەين .

لەگەل ئىوه

لەگەل ئىوه جوانين ،
بەلام ئەممە ماناي ئەوه نىيە بٽه ئىوه جوانلىكىن نەيىن ،

پیمان باشتره کاته کانی ژیانمان له گەل ئیوه بەری بکەین

وەلنى خۆشىيەكان و ناخۆشىيەكانىش بەيەكەوە ،

ئەينا ئىمە هيچ كارىكمان بەئیوه نىيە تەنها له کاتە
خۆشەكاندا ،

ئىمە دەمانەويت له گەل ئیوه کاتە خۆشەكان و
ناخۆشەكان بەرىيىكەين ،

وەلنى بەبىن ئەوەش ھەر بەھىزىن و ئەتوانىن ،
وەلنى ژیانمان له گەل ئیوه و بەبىن ئیوه ھەر جوانە ،
وەلنى ئەمانەوى پىستان بلىيىن ،
ئىمە له گەل ئیوه و بەبىن ئیوه يىش ھەر ھەين ،
دەتوانىن بەبىن ئیوه و له گەل ئیوه .

ئەبىت چەند جوان بىت

ئەبىت چەند جوانبىت ،

گرنگى دان به ناخ ،

ئەبىت چەند جوانبىت ،

بوونى كەسيك كە خودى خۆمانى بويت ،

نەك سامان ، زىرە كىمان ، ناوبانگمان ،

ئەمما چەندە جوانە كەسيك لەبەر خاترى خودا ،

ئىمە خۆشگەرەك بىت ،

وەلى گەركەمە پىتان بلىم ئەبىت چەندە جوان بىت ،

زيان لەگەل نويزەكان ،

خويىندنهوه لەگەل نويزەكان ،

ئىدى شىوازىكى ترى ژيان و دونيا بىينىتىكى جىاوازت بۆ^١
دروست دەپېت .

دەنگىك ھەيە

دەنگىك ھەيە ،

زياتر لە دەنگەكانى ،

سروشت ،

مۇزىك ،

ئاو ،

ئارامىتە ،

ئەويش دەنگى قورئانە ،

ئەپېت چەند ئارام پېت ناخى ئەو كەسەي ،

كە هەمېشە قورئان بە گۈپىيە كانىدا دادەرىت ،

ئەبىت چەندە شاد بىت ناخى ئەو كەسەمى ،
كە شەوانى بە قورئان خويىندن كۆتاينى پىدىت ،
رۇزىشى بە خويىندەوهى قورئان دەستپىدەكەت .

ابن حجر

ئارام بىگە ،
رۇزىك ابن حجر زۆر ماندوو بىتاقەت بۇو ، وتنى ئىدى
من تاقەتى خويىندن و زانستم نەما ، رۇيىشت و دەستى
ھەلگرت ،
كە لەرىڭا يىنى ئاو دلۋىپە دلۋىپە بەردەبىتەوهى و بەردەكەى
خوارخۆى كون دەكەت ئىدى ابن حجريش ، بەلىنى
بەخۆيدا بەردەواام بىت لە فيرىبوونى زانست و زانىارى
زىاتر ، دەي تۆش ئارام بىگە ئەو بەلوعەيە ئەتكەن

ئەگەر پېرىشىك ئاوى لىدىت و سەتلىكى
لەبەرامبەر دابنىت تا ئىوارە پېرى دەكات ،

ئەمە ھەممۇسى وانەيە كە بۆتۆ ،

كە پېت دەلىت ،

ئارام بگەرە ،

ھەممۇ شىتىك بە ئارامى جوانە ،

پېۋىست ناكات ھىچ پەلهىيەك بکەين ، پەلهەكىدىن لە¹
شەيتانەوەيە .

ھەلپەكىدىن

پېغەمبەر خودا د.خ لەسەربىت دەفەرمۇۋىت ،
پەلهەكىدىن لە شەيتانەوەيە و ئارامىش لە خوداوه ،

ئازىزانم پىويسىت ناكات بۇ ھەموو كارىك ھەلپە ھەلپ
بکەين ،

ھەلپە ھەلپ (پەلهەردن) تەنها بۇ كارى خىزىنه بىت باش
نىيە ،

وەك دەفرمۇون ★ پەلهەردن لە كارى خىردا خىرە ☆

ئازىزان زۆرجار پەلهەردن لە بېرىادان بۇ ھەندىك شت
وەسواسى شەيتان دەھىنېتە خەيالماھەوە ،

با ئىمە ئارام بىن و ئارامبىرىن ، خودا لەگەل ئارامگارانە ،

پىويسىت ناكات ھەلپە ھەلپ بکەين بۇ كېرىنى
مۆبایلىك ، ياخود ئۆتۈمبىيلىك ، كاتى خۆي بىت ھەر
دەيكەرىت ئىدى پىويسىت بە ھەلپە ھەلپ ناكات ،
زۆرجار بە ھەلپەردن بۇ كارىك دلى كەسانى تريش
لەخۆمان ئەھىشىننىن .

رٽووی شهیتانی

هندیک جار مروقہ کانیش ،

رٽووی شهیتایان هئیه ،

له کاته تاریکہ کاندا ،

هندیک جار مروقہ کان ،

رٽووی شهیتانی خویانت پیشان دهدن لهو کاتهی

توبهیان ده کهیت ،

هندیک جار رٽووی مروق زور له شهیتایش قیزه و نتره ،

و هل ئیمه هه موو کاتیک ئهو رٽووہ نایینین ،

هموو کاتیک شاد نایین به رٽووی دووھمی هه موو

کھسیک ،

مەگھر لهو کاته نه بیت ئیمه هه لھیه کی بھرامبهر ده کهین ،

وەلىٽ ھەندىيک كاتىش ھەندىيک كەس دەيەۋىت
ھەلھىيە كمان لەسەر بگرىت ،
بۇ ئەوهى روومى شەيتانى خۆيىمان پىشان بىدات .

تۈرە بۇون

ئازىزىيک ھەمېشە ئامۇڭگارى ئەوهى دەكىرم ،
دەيىوت دىيار تۈرە مەبە ، ئەوهى تۈرەبىيەت بە پەشىمانى
دانەنىشىتەوە ،
تۈرە بۇون لە شەيتانەوهىيە ،
تۈرە بۇون قىنەي و تۈرەبىي شەيتانە بۇ مرۆق ،
ئەوكاتەي تۈرەيت ئازىز ،
دەست نويىزىيک ھەلبگەرە و دوو ركات نويىزى سونەت بىكە

یاخوود تاوه کوو ۱۰ بژمیره ،
وهلن ده توانيش شويئه که به جييهيليت ،
وهلن توپه بون هنهديک جار دلى مرؤقه کان ده شكينيت
'
وهلن هنهديک قسهى کاتى توره بونيش لە ئاراميدا
بىرى ليكراوه تەوه .

دلى كەس مەشكىنه
ئازىز ،

ھەرگىز دلى بەندە خودا مەشكىنه ،
ئا خر دلشكان ئەوهندە ئاسان نېيە ،
ئا خر ھەموو کاتىك بەداوايلىبوردىيىك ئەو دله چاك
نابىتەوه ،

وەلى ئەوانەى دل دەشكىن دەردىن بۆ دل

★ دەريان بىھن لە دل ، ئەوانەى دەردىن بۆ دل ★

دلشكان ئازاريکە ھەرگىز ھېچ نووسەرىك ناتوانىت

بەھېچ وشەيەك ئەو ھەستە دەربىرىت ،

تەنها خودى كەسەكە نەيىت ،

★ دلشكان كۆتايى بەھەمۇو ئەو كەسانە دەھىنىت ،

وەلى كە رۆزآنىك ئەھلى دل بۇون ★

دەريان كەن لە دل ، ئەوانەى دەردىن بۆ دل .

پاشا

لە دلدا پاشايىك ھەيە ،

ئەگەر ئەو پاشايىه باش يىت ،

ھەمۇو سەربازە كان باشدەبن ،

ئەگەر ئەو پاشایه خراپ بیت ،
ھەمۇو سەربازە کان باشدەبن ،
ئەگەر ئەو پاشایه رق و قىنهى ھەبىت ،
سەربازە کان يىشى بەھەمان شىيۇھ دەبن ،
ئەگەر ئەو سەربازە ،
مېھرەبان بىت ،
سەربازە کان يىش مېھرەبانن ،
دەي ئەو پاشایه دلە !
بزانە دلىت دەكەيتە چ پاشایەك خۆشە ويستم چ
پاشایەك .

درو ناکات

لىيۇھ کان درۆ دەكەن ،

بەلام ئەمما چاوهکان نا ،

ھەمیشە لە چاوهکاندا ،

راستەيەكان بەدى دەكىيەت ،

بەلىن وەك چۆن بە بىنىنى ئازىزىكت ،

ئەگەر بە ليو خەندەيەكى بۆ نەكەيتىش ،

بىلېيلەي چاوهکانت گەورە دەبن ،

ليوهکان درۆ دەكەن ،

وەلىن چاوهکان نا ،

چاوهکان ،

راستىيەكان دەلىت ،

وەلىن بەبىن زمان خۆي دەدويىت .

شەيدابۇونىك

شەيدابۇنىك بۆت شەيدابۇوم خودايە ،
وەلىن وەك مندالىك چەندىن سال دوورە ،
دوورە لەباوهشى دايىكى ئازىزى ،
شەيدابۇنىك شەيداتم خودايە ،
بۆ دىدارت ، كە هەينى بۆ ھەينى چاوهەروانم ،
خودايە لېم ببورە ، ھەندىك جار دەمەۋىت بە خەيال
بگەمە لات ،
خودايە ئەوهەندە شەيداتم ،
كە رۆژانە ھەندىك جار بەرەو رووى دەنگەكت دىم ،
وەلىن خودايە ،
شەيداتم ،
شەيدايى دىدارت ،

شەيداى يەكجار بىنىنت خەمى ھەمۇو دونيامان
بىردىباتەوه .

زىندانى راستەقىنه

زىندانى راستەقىنه ،

زىندانى بنكەكانى پۆليس نىيە ،

بەلكو زىندانى راستەقىنه ،

ئەم دونيا يە بۆ ئىمە ،

وەك رەسولى خودا دەفەرمۇۋىت ،

دونيا زىندانە بۆ ئىمانداران ،

بەھەشتىشە بۆ كافران ،

وەلى رۆژىك دېت ،

كاتى رىزگاربۇونى ئىمە يە ،

کاتی رزگار بیوونی ههر یه کیکمانه ،

لهم زیندانهدا ،

ئیدى بۆ هەمیشە به ئارامى دەزىن لهوى .

ئازادى

ئازادى ماناي ئەوه نېيە جله كانت تاوه كوو ئەزتۆت كورت

بن ،

ئازادى ماناي ئەوه نېيە پانتۆله كەت تەسک بىت !

ئازادى ماناي ئەوه نېيە جنىو بە پەروھرىن و يېدىنى خوت

رەبگە يەنېيت ،

ئازادى ماناي ئەوه نېيە ئىدى تەواو بۆ هەمۇوشىتىك

ئازادىت كە بىكەيت ،

ئازادى راستەقىنە لە ئىسلامدايە ،

که هه موو شتیئکی يه کلاکر دوتھو و به يه کسانی ،

حق و ناحق ،

حه لال و حه رام ،

به لام به داخلو هم ههندیکمان و هک روئینیک دینمان

گرتووه ،

نه ک و هک ریچکه و پپوگرامی ژیان .

ئافرهت

جواني ئافرهت له سى شت دايىه ،

دینه كەي ،

رەوشته كەي ،

حىجابە كەي ،

شەرمە كەي ،

وەلى دەلىن ئافرهەتى شەرمن شارىك دىنن ،

كۈپى شەرمن شانھىيەك ،

با ئەوهندەش نەلىپىن ئافرهەت پارە پەرسەتە ، ئاسىن پەرسەتە

دايىكى كىيمان لەبەر بىن پارەيى ،

باوكمانى جىئەپيشتوووه ،

پىغەمبەر د.خ دەفرمۇويت ، باشتىرىن ئىماندار باشتىرىن
رەوشتى ھەيە ، وە باشتىرىنتان باشتىرىنە بۆ خىزانەكەمى .

پىويىستە بىزەن ،

پىويىستە بىزەن ،

لە چ كاتىكدا قسە دەكەين ،

لە چ كاتىكدا بىدەنگ دەبىن ،

نه ک تنه‌ها له گه‌ل ریزم قسه فری بدهین ،
یان قسەیه ک بکهین هیچ مانایه کی نهیت ،
وه ک سوقرات ده لیت ،
قسە کردن و بیده‌نگی له کاتی خویدا ،
نیشانه‌ی ژیریه ،
ئازیزم ،
قسە کردن کاریگه‌ری خوی هه‌یه ،
قسەیه ک ده کریت ژیانیک ویرانبکات ،
قسەیه ک ده توانیت ئاگریک بکوژیتیه ووه .

ئافرهت له ئیسلامدا

له‌لای بابلی و ئاشووری ئافرهت ده کردا و ده فروشرا ،

لهلای فارسه کان زۆر باوبوو هاوشه رگیری له گەل دایک و

خوشک و پور بکریت ،

لهلای یونانیه کان هاوشه رگیری له ریگەی کرینەوە ئەنجام

دەدرا ،

لهلای ئىسلام مافى تەواوى ئافرهت ھەمە ،

ئەگەر مارهېبى بۆ خىزانە كەي ديارى كرد و پىنى نەدا ئەوا

دز و تاوانبارە ،

ئەگەر لىپى بىدات و ئىيانە بىكەت ئەوا كەسىنگى بىرپىز و

خراباپە ،

ئەگەر تەلاقى بىدات بۆي نىيە هيچ شتىنگى لىن

وەربىگەر ئەوه ،

ھەركەسىنگ تۆمەتى خراباپى دروستكىد بۆ ئافرهتى داۋىن

پاك

ئەوا ھەشتا جەلدىھى لى دەدرىت ، ئىستاش دەلىن
ئىسلام مافى ئافرهت نادات ؟ .

سوپاس خودايە كە لەسەر دينى ئىسلامىن سوپاس
خودايە .

ھېزى وشە

وشەيەك ،

دەتوانىت دلىك شاد بکات ،

ئەمما تىرىك دەتوانىت دلىك تەنگ بکات ،

وشەيەك دەتوانىت وا لەكەسىك بکات خەونەكەي
بکات بە كاتوار و ھەولى بۆ بادات ،

وشەيەك دەتوانىت وا لەكەسىك بکات بۆ ھەميشه
خۆزگە بە بۇنى خەونىكەوە بخوازىت ،

وشهيەك ده توانىت ژيانىكى پېچىز و لهزەت
دروستبات ،

ھەرەوهەا وشهيەك ده توانىت ژيانىك وىران بکات ،

وشه تىرىيکە كە لە دەم دەرچوو ،

ئىدى گەرانەوهە ئەستەمە ،

ھېچ گەرانەوهەيەك نايىت ھېچ .

بابەسىيەت

بابەسىيەت ئازاردانى يەكدى ،

بابەسىيەت دلتهنگ كەدنى يەكدى ،

بەس بىت ، بەس بىت ، بەس بىت ،

لۆمە كەدنى خۆمان و يەكدى ،

بەس بىت پەنجه درىز كردن بۆ كەسى بەرانبەر لەبەر
ھەلەيەكى خۆمان ،

بەس بىت تاوانى خۆمان بەدەينە پال يەكىتىر ،
با بەس بىت بلىين ئەوھ چەند جوانە تىاح !

با بەس بىت بلىين نا ئەوھ حەتمەن بۆيە نەھاتووھ
خەرىكى ئىشىكە ،

بابەس بىت بلىين ئەوھ وايە ئەوھ وابوو ،
با بەس بىت خودا ئاگادارە بە راستىيەكان ،
با بەس بىت قسەھەلبەستن بۆ يەكدى بەس بىت بەس

•
گرنگ نىيە

گرنگ نىيە ،

قورئانیک له گیرفانمان ، له موبایله که مان هه بیت ،
گرنگ ئوهویه ئایه تیک له رهشتمان هه بیت ،
گرنگ نییه چهند قورئان له بھر ده کهین ،
چهند جار خەتمى ده کهین ،
گرنگ ئوهویه کرده وھی پېیکەین ،
گرنگ نییه ،
بە رواالت چۆنیت ،
گرنگ ئوهویه لەناخەوھ چۆنیت ،
گرنگ نییه خەلکى چۆن تۆ دەبىن ،
گرنگ ئوهویه تۆ خوت چۆن دەبىنیت ،
گرنگ نییه چۆن بۇويت ، گرنگ ئوهویه ئىستا چۆنیت

.

مەرج نېيە

مەرج نېيە ئەوهى ھەمېشە دلخوش بىت ،

زيانى بەزمانى خۆمان ھاى لايق بىت ،

مەرج نېيە ئەوهى ھەمېشە پىدەكەنېت ،

ھىچ خەمىكى نەبىت ،

لەوهىه لە پشت خەندەكانى ،

لە پشت پىكەنинەكانى ،

خەمىكى شاراوه ھەبىت ،

مەرج نېيە ئەوهى ھەمېشە ئىيۇھ دلخوش دەكات بىن كار

بىت ،

لەوهىه بىھەۋىت خەمەكەي خۆي لەگەل ئىيۇھ بەپىكەنин بە

كۆتا بەھىنېت ،

مهرج نییه ئوهى بە قولى و وردى لېت دەرواپىت ،
خۆشىبىوپىت .

لەوانەيە

لەوانەيە خودا تارىكى رەوانەي سەر دلت بکات ،
تاوه كۈو قەدرى ئەو نىعەمەتانە بىزانىت ،
خودا بە خشىنیان منهتى كردووه لە سەرت ،
لەوانەيە خودا بىيەشى كردىت لەوهى خۆت دەتەۋىت ،
بۇ ئوهى ئوهەت پىن بىھە خشىت ،
كە پىۋىستتە ،
لەوانەيە سېھى ،
كاتى هەلاتنى خۆرى توپىت ،
لەوانەيە سېھى كاتى درەوشانەوهى توپىت ،

لهوانه یه سبھی ساتی دھسپیکردنی ئهو ژيانه بیت که
خەونت پیوه دھبینى ،

لهوانه یه سبھی هەمومو ئەوانھى لات ئەستەم بۇون بىن بە¹
کاتوار .

ئەگەر

ئەگەر ژەھرە ،

ئەگەر وھسوھسەی شەپتانە ،

مەلى ئەگەر ،

بلۇ بۆچى ، بلۇ بۆ ، بلۇ لەبەرچى ،

وھلى بە شېۋاڑىيکى ئەرىييانە ،

چەند بەتهماي ئەو ئەگەرە دەزيان ،

بەلام گۆرستانە كان جىڭەيان بۇو ،

هەمیشە ئەگەر ژەھریک بۇوە ،
دیواریک بۇوە ،
لەبەرانبەر سەرگەوتىن ،
ئەگەر ژەھریکە ،
ھېۋاش ھېۋاش ئەرتىنەكان لەناو دەبات .

چاوهەرۋان بۇون
چاوهەرۋان بۇون ،
بۇ كاتىيک كەنارىت ،
بۇ كاتىيک كەتۆ نازانىت ئەسلىن رۈوودەدات ،
تهنها فېڭىرىنى لەخۆمان ،
ئىمەش فېرى وەلى فېڭىلى لەخۆمان بىكەين ،
وەلى چاوهەرۋان بۇون ،

پيريه کى لهسه رخؤييه ،

چاوه روان بون بـ ئـوـگـهـسـهـىـ نـايـهـتـهـوـهـ وـ دـهـلـيـيـنـ ،

ئـهـمـرـوـ نـاـ سـبـهـىـ پـهـشـيمـانـ دـهـبـيـتـهـوـهـ ،

من پـيـتـ دـهـلـيـمـ ،

تـؤـ خـهـريـكـىـ مـرـدـنـيـكـىـ لـهـسـهـرـ خـؤـيـتـ ،

مرـدـنـيـكـىـ هـيـوـاشـ .

دـهـسـورـيـتـهـوـهـ

خـهـلـكـ ئـيـمـهـىـ بـهـدـلـ بـيـتـ ،

بـهـدـلـ نـهـيـتـ ،

خـؤـشـيـابـوـيـيـنـ ،

رـقـيـانـ لـيـمـانـيـيـتـ ،

دـلـماـنـ شـادـ بـكـهـنـ ،

دلمان بشکیتن ،

ئاراممان بکهن ،

توبه‌مان بکهن ،

راستگوین ،

درۆزان و درۆزن بن ،

زه‌وی هه‌ر به‌دهوری خۆیدا ده‌سوریتەوھ ،

ژیانیش هه‌ر به‌رده‌وامه .

به‌رده‌وامه

گویدان به قسەی خەلکى ،

بە گله‌بیه‌کان ،

بە بوهتانەکان ،

بە درۆکانیان ،

به راستیه کانیان ،

به فیله کانیان ،

ژیان ههر به رد و امه ،

کاته کانیش ناوه ستن له رویشن ،

مرد نیش دوانا خات ،

ژیانیش کوتایی پیناهی نیت ،

فیری هونه ری گوی پینه دان بیه ،

گوینه دان به قسه هی خه لکی .

پیان بلن

پیان بلن من بیئیوه هه م ،

له دوای ئیوه يش ههر هه م ،

پیان بلن بی خولین نه وه ،

من خودام ههیه ،

تهنها نیم ،

کهس تهنها نییه ،

ههموومان خودامان ههیه ،

پییان بلن بروون ، بمییننهوه ،

هیچ ناگوړیت لهوهی که من کیم و چیم ،

پییان بلن ،

ئهگهر ده تانه وييت ، به شکسته کانم بروخیم ،

بیخولیننهوه ، پییان بلن بیخولیننهوه .

فیرمان ده کات

ژیان مامؤستایه کی زور داد په روهره ،

ئهگهر بهوانهی یه کهم فیرنه بوبین ،

لیمان ده داته وه ،

وانهی دو وهم فیرنه بwooین ،

لیمان ده داته وه ،

وانهی سی یه م فیرنه بwooین ،

لیمان ده داته وه ،

که فیربووین ده چینه وانهی نویوه ،

له هه ر لیدانی کیش ئە زموونیک وەردە گرین ،

بۆ وانهی داھاتوو ،

ئەمە يە ژیان بینینى راستە قىنه ،

ئەمە يە مامۆستاي راستە قىنه ،

كىشە كان بکە به نوقل

ئەتەویت رېگايەكت پىن بلېم ئىدى كىشەكانت

لەلائاسان بىت ،

كاتىك كىشەيەك هاتە رېگات ،

وهك ديارىيەك بىبىنه بۇ فېربۇون ،

وهك يارىيەك سەيرى بىكە ،

كە دەتەویت ئاستىيکى تر بېرىت ،

بە شىوازىكى سادهتر ،

كىشەكان وەك چالىج بىبىنه ،

ئەوكات ئاسانتر دەيىت ،

بەخۆت بلىن ئەمە وانەيەكى ترە ،

ئەمە ئەزمۇونىكى ترە بۇ ژيانم ،

ئەمە وانەيەكى نويم فېردىكەت ،

که پیویسته بۆ هەنگاوی داھاتوو .

هاوار بکه

وهک محمود دهرویش دهلىت ،

هاوار بکه

با گويت له خوتبيت

هاوار بکه، با بزانيت که تو هيشتا

ئهزيت و ئهژيit و

ژيانيش

لەسەر ئەم زهوييە هيشتا مومكينە ،

خوت فيري بىدەنگى مەكە خوشەويىستم ،

ئازارەكان له ناختدا مەھىلەوه ،

ئاخىر بىدەنگى و هاوارنه كردن ،

مرۆڤ دەكۈزىت ، مرۆڤ وىران دەكات ،

هاوار بکه له شوينىيىكى بەرز ،

با هەرچى خەمه ،

هەرچى ئازارە ،
لەنیو ناخت بىتەدەرى ،
ئىدى بابەس بىت يىدەنگى ، ئاخىر يىدەنگى ئېمە
لەنیودەبات .

چۆن بىت ئەوهایت

باوكىك منداللهكە بىردى سەر شاھىك و منداللهكە
هاوارى كرد ، كە گۆيى لەدەنگى خۆي بۇويەوە سەيرى
پېھات ، دواتر منداللهكە وتنى رقم لىتە ، دەنگەكە وتنى
رقم لىتە ، منداللهكە چەند قىسىمەكى ترى كرد و هەمان
شىتى وەرگرتەوە هەمان دەنگى پىچەوانە وانە ئەم
چىرۇكە لەچى دايە ؟

تۆ چۆن بۇويت بۇ خەلکى بەو شىۋاژەيت ،
رېزى خەلکى بىگە ، رېزى خۇوتت گرتۇوە ،
خەلکىش رېزىت دەگرىت ،
رۇقت لە خەلکى بىت ،
خەلکىش رۇقى لىتە ،

خه‌لکیت خوشبوویت ،
خه‌لکیش تۆی خوشیده‌وییت ،
کاردانه‌وهی رهفتاری خه‌لکی ،
همان کاردانه‌وهی رهفتاری تۆیه ،
باшибوونی خه‌لکی بۆ تۆ ،
همان باшибوونی تۆیه بۆ ئهوان .
چۆن بیت خوشەویستم بهو شیوه‌یه دهبن بۆت .

دەتوانیت

دەتوانیت فېربىيت ،
دەتوانیت گەشە بکەيت ،
دەتوانیت رايىيت ،
دەتوانیت بژىت ،
دەتوانیت بمرىت ،
دەتوانیت ئەگەر بتهویت فېرى زمانىيکى دىكە بیت ،
دەتوانیت ئەگەر بتهویت رايىلى لە بىن ئەھوی ،
دەتوانیت بژىت بە ئىمام و بەچىزەوه ،

دهتوانیت بمریت به کردهوهی چاک و باشهوه ،
دهتوانیت ،

من پیت دهلیم دهتوانیت ،
تهنها مهحال مهحاله ،
تهنها نهتوانین نهتوانینه ،
ئیمه خودای گهوره توانای پیداوین ،
ریزی لیناوین ،
زانیاری پیداوین کهواته دهتوانین ،
کهواته ئهستهم نییه .

جیاوازی زۆره

جیاوازی زۆره لهنیوان کردار و گوفتاریک بو کردنی به
کردهوه ،

جیاوازی زۆره لهنیوان ئهو کەسەی گوفتارەکەی کردارە ،
ئاخر ئهو دووانە هەرگیز ناتوانن يەكسان بن ،
وەلى تۆش هەولبىدە کردارت زیاتر بیت له گوفتارت
ئازىز ،

کرداره کان ،

سەرگەوتىنە کان فەراھەم دەكەن ،

گوفتار ،

راستە کارىگەرى ھەيە ،

لەسەر سەرگەوتىن ،

لەسەر ھاندان ،

لەسەر گەشەپېدانى خۇودى خۆت و دەووروبەرت ،

ئەوهندەي گوفتار دەكەيت ئازىزم ،

ھەر با نىو ئەوهندەش كردارت ھەبىن ،

وھلىن وھك كورد دەلىت ،

كردار شەرتە ،

نەك گوفتار ،

وھلىن با كرداردت گوفتارت يېت .

كۆتايان دېت

گريان ،

ناخۆشى ،

ئازار ،
خەم ،
سەلتى ،
زيان ،
مردن ،

تا سەرنىن و كۆتاييان دىيت ،
ميوانىكى خنجىلانەن ،
تاوه كوو سەر نامىننەوە ،

بۆيە چاوه روان بە و نزا بکە ،

ئەمانە نەھاتوون بۆ ئەوهى تاكوو كۆتايى لەگەل بزىن ،
بەلكو ھەندىك جار پىويستە سەردانىت بکەن ،
بۆ ئەوهى وانەي نويت فېرىتكەن ،
بۆ ئەوهى ئەزمۇونى نويت پېيدەن ،
بۆ ئەوهى بتوانى باشتىر بېرىت ،
باشتىر لە شتەكان بگەيت .

رۆزىك دىيت

رۆژیک دیت ،
کوتاییان دیت ،
گشت ئازار و ناخوشیه کان ،
سەلتیت کوتایی دیت ،
رۆژیک دیت ئیدى بۆ هەمیشە مالئاوايى لە ژيان
دەكەيت ،
وەلى رۆژیک دیت دووبارە زیندوو دەكرىيىنه وە ،
رۆژیک دیت خۆرى تۆش ئاواده بیت ،
بەلام رۆژیکىش دیت خۆرى توھەلدىتە وە ،
ئىمەرۆ شكسىتت ھىينا ،
ئەزمۇونىيىكى نوى فېرىبوویت ،
وەلى رۆژیک دیت سەركەوتىوو دەبىت ،
ئىمەرۆ كەسىكىت لەدەستدا ،
وەلى رۆژیک دیت كەسىكى باشتىر ،
جىڭگاي ئەو دەگرىيىتە وە ،
ئەمما ئىمەرۆ توئاواتى بۇون بە باوک دەخوازىت ،

وەلى رۆژیک دیت بە باوکە بانگ دەکریت ،
رۆژیک دیت دونيا کوتايى پىدىت ، دونيا يەكى نوى
دەستپىددەكەت .

ھەلیکى نوى

ھەموو چاوكىدنه وەيەكى بەيانىت ،
ھەلیکى نويىه ،
زىر ئەو كەسەيە ئەو ھەلە دەقۇزىتەوە ،
خوداي گەورە ھەموو رۆژیک ،
ھەلیکى نويىت ئەداتىت ،
بۆ تەوبەكردن ،
بۆ گەرانەوە ،
بۆ پەشىمان بۇونەوە ،

ژير به ئازىز ،

ئەو ھەلە لە دەست مەدە ،

رۆژىك دېت چاوه کانت بۇ ھەميشە لېك دەنېيت و
ھېچ ھەلېك نامىنىت .

ئاوردانەوە

زۇرئاور مەدەوە بۇ دواوه ،

ئەگىنا قاچە کانت گىردىن و دەكەويت بە زەيدا ،
ئەوكاتەش لە وەيە ھېچ كەس نەبىت دەستت بىرىت ،
ھەلبىستىنېتەوە ،

لە وەيە تەنها خۆت بىت ،

بۇيە زۇر ئاۋرمەدەوە ،
بۇ ئەو كەسەي بە جىئى ھېشتۈرى ،

بۇ تاوانەكانت و سەرپىچىھەكانت ،
تەنها داواى لىخۆشبوون بکە ،
رەبىدۇوت ئىدى كۆتاين ھات ،
گۈنگ ئىستاي تۆيە ،
ئاولەمەدەوە ، لەوانەيە بکەويت بە زەويىدا ئازىزىم
ئاولەمەدەوە .

كورته

ئەم ژيانە كورته ،
ئەم ژيانە كاتىھ ،
بۇيە پىغەمبەر دەفرمۇۋىت ،
لەم دونىايە وەك غەرىيېك يان رېيواريك وابە ،
جىكمەتىكى تەواو لەو قىسەيەدا ھەيە ،

ئەم دونيایە کاتىيە ،

چەند تەمەنت درىز بىت ھەر دەبىت كۆتاپىت بىت ،

لە پىغەمبەر نوح پرسىاركرا ئەوهنەدە ژيان دونيَا چۆن بۇو
؟

فەرمۇوى وەك وايە لە دەرگايىھ بىممە ژۈورەوە و بچىمە
، دەرەنەوە ،

دەي ئازىز پىغەمبەر نوح ٩٥٠ سال ژيا لەم دونيایە ،
كەچى وتنى وەك وايە لە دەرگايىھ بىممە ژۈورەوە و
بچىمە دەرەنەوە ،

كۇرتە ئەم دونيایە و رۆژىك دىت كۆتاپى دىت .

خالى كۆتاپى

خالى سەرەتامان لە دايىك بۇونمانە ،

خالى كۆتاينى مردنمان ،
هەمۇو دەست پېكىرىنىك خالىكى كۆتاينى ھەيە ،
هەمۇو چىرۆكىكىش رۆژىك دېت كۆتاينى دېت ،
وەك ئەم پەرتۈوكەھى بەردەستت بە لە دايىك بۇونى
پېتىك دەستىپېتىكىد ،
بە خالى كۆتاينىش كۆتاينى هات ،
دەبىت لەمەھوھ بۆمان دەربکەۋىت ،
هەمۇو شتىك كۆتاينى دېت ،
ژيان ،
مردن ،
ناخۆشى ، گريان كۆتاينىان دېت ، كۆتاينىان دېت .
گەرانەوهى راستەقىنە

گهڙانه وهى راسته قينه ،
گهڙانه وهى به لاي په روهرىن ،
دوپاني راسته قينه ،
وازهينانه له په روهرىن و نويژه کان ،
سهركه وتني راسته قينه ،
شڪستي راسته قينه ،
لهم دونيا يهدا وجوودي نبيه ،
به لکو سهركه وتون و بردنوهى راسته قينه ،
له دونيا يه کي تره ،
گهڙانه وهى راسته قينه ،
گهڙانه وهى به لاي په روهرد گار ،

پیش ئه وهی لهم دونیا یه کوتایت بیت ئازیزم بگه ریوه ،
بگه ریوه .

نویز

نویز تهنا ههستان و دانیشت نییه ،
نویز دانانی خمه کان و به رزکردن وهی خوشیه کانه ،
نویز نزیک بوونه وهی له خودا ،
نویز قسه کردن له گهـل خودا ،
نویز راوه ستانه له به رام بهر خودا ،
ئهی ئه و که سهی وازت له نویزه کانت هیناوه ،
ئهی ئه و که سهی که به نویز ئه لیی کارم هه یه ،
له خودا بترسه ،

ئەگەر پىت بلىن ئەمرو چاۋپىكەوتىت ھەيە لەگەل
بەرپۇبەرى كۆمپانيا بۇ وەرگەرنى كار يەكسەر ئەچىت ،
وەلى چۆن چاۋپىكەوتىن لەگەل پەروەردگار لەدەست
دەدەپىت ،
بە نويىز مەلى كارم ھەيە ، بە كار بلى نويىزم ھەيە .

رۇح و جەستە

ئەگەر گرنگى جەستە و رۇح وەكىدى بوايە ،
ئەوا رۇح بەرزەدە كرايەوە بۇ ئاسمان ،
جەستەش لە گۆزىنەدەنپۇزرا ،
بۆيە ھەميشە رۇحت جوان بکە ئازىز ،
خوداي گەورە سەيرى شىيەت ناكات ،
سەيرى جەستەت ناكات ،

سه‌ییری چاوی جوانت و روخسارتم ناکات ،
بەلکو سه‌ییری دلت ده‌کات ،
با دلیشت پر بیت له ئیمان و میهره‌بانی و خوشەویستى
خودا ،

جه‌سته رۆژیک دیت پەکى دەکەویت ، چرج و لۆج
دەبیت ،

بەلام دل و روح بۆ هەمیشە به‌جوانى دەمیننه‌و ،
با روخسارمان جوان نەکەین ، با دل و رۆحمان جوان
بکەین .

خودا فەرمۇویەتى

ئەبو هوپەپە خودا لىنى رازى بیت دەلیت ،
خوشەویستانم د.خ لەسەریت فەرمۇوی ، خودا
دەفەرمۇویت من بەپىنى گومانى بەندەكەمم بۆ من ، وھ

من له گه‌لیم کاتیک یادم ده کات ، ئه گهر له دلی خوی
یادم بکات ، میش له نه‌فسیی خومدا باسی ده کهم ،
به‌لام ئه گهر له نیو کوریکدا یادم بکات من له کوریکی
باشتدا له کوره‌که‌ی ئه‌وان باسی ده کهم ، وھ ئه گهر
بستیک لیم نزیک بیتھوه من باسکیک لیئی نزیک
ده بمه‌وه ، ئه گه‌ریش باسکیک لیم نزیک بیتھوه ، ئه‌وه
من بالیک لیئی نزیک ده بمه‌وه ، ئه گه‌ریش به‌رویشتن
به‌ره‌ه لای من بن ، من به خیرایی به‌ره‌ه رووی ده چم .

تاکه‌ی یادی نه‌که‌ین ،

ئاخر یادی کردنه‌وهی ئیمه له‌لایهن خوداوه سبحان الله ،
ئاخر خودای گه‌وره باسمان بکات له‌نیو کوریک ده بیت
چون بیت ؟!

ئەگەر كەسيكى بەناوبانگ باسمان بکات لە شويئىك
ئىمە خەنى دەبى لەخۆشيان ، ئەي ئەگەر خودا باسمان
بکات دەيىت چۆن يېت .

خاكى بۇون لەبەر خودا
ئەبو ھورھىرە ، دەلىن پىغەمبەر خودا د.خ لەسەرىيەت
فەرمۇویەتى ، ھەر يەكىك لەبەر خودا سادە و خاكى بىن
، مسگۇھەر خوا بەرزى دەكتەوە .

ئازىزان شەيتان تەكەبۈورى كرد ،
خودا لە رەحىمەتى خۆى دەرىكىرد ،
ئاخىر ئىمە ئادەمىزاز دلۋپە ئاوييکىن ،
لە مشتىك خۆلىن ،
لە دوو كۇون كە پىسى لىدىيەتە دەر !

ئىدى تخوا تەكەبۇور و خۆ گەورەبۇونمان لە چى بىت
با بەس بىت خۆشەویستان ،
با خاکى يىن ،
خاکى بۇنىيىك لەبەر خودا .

گولى هيوا
تۆ تەنها متمانەت بەخودا ھەبىت ،
ئەو لەكاتە ئەستەمەكاندا ،
گولى هيوات بۆ دەرىۋىنېت ،
تۆ تەنها ئومىدت بەخودا ھەبىت ،
وەك چۆن يۇنسى لە سكى نەھەنگەكەدا رېزگار كرد ،
وەك چۆن ئاگرى بۆ ئىبراھىم سارد كردىوە ،
وەك چۆن يۈسفى لە زىندان رېزگار كرد ،

وەک چۆن يەعقوبى بە يۈسف شاد كردىوھ ،

ئەوهاش گولى هيوا بۇ تۆ ئەدەپتىنى

ھەمان خوداي يۈسف خوداي تۆشە ،

ھەمان خوداي ئىبراهيم و يونس خوداي تۆشە ،

تهنها متمانەت ھەبىت گولى هيوات بۇ دەدەپتىنىت .

لە خودا بىرسە

لە قىسى خەلکى مەترسە ،

قسەي خەلکى گرنگ نىيە بۇت ئىلا قسەي چاك نەبىت

،
قسەي خەلکى بە خراپىش بىت بۇتۇ ،

گوئى پى مەددە ،

لە قسەي خودا بىرسە ،

قسهی خهـلکی هـبیـت و نـهـبـیـت ،

زـهـوـی بـهـرـدـهـوـاـمـه بـهـ سـوـرـانـهـوـه بـهـدـهـوـرـی خـوـیدـا ،

قسـهـی خـهـلـکـی ئـهـگـهـرـ خـرـاـپـ بـوـوـ بـوـتـ بـیـخـهـ ژـیـرـ پـیـیـهـ کـانـتـ

خـوـتـیـ پـیـ بـهـرـبـیـکـهـ رـهـوـهـ ،

لـهـ قـسـهـیـ خـهـلـکـ مـهـتـرـسـهـ ئـازـیـزـمـ ،

لـهـ خـوـداـ بـتـرـسـهـ ،

لـهـ خـوـداـ ....

چـاوـهـ کـانـتـ بـسـرـهـوـهـ

چـاوـهـ کـانـتـ بـسـرـهـوـهـ ،

ژـیـانـ بـهـ دـیدـیـکـیـ تـرـ بـیـنـهـ ،

چـاوـهـ کـانـتـ خـاوـینـ بـکـهـرـهـوـهـ ،

لهوانه يه کەمیک دابەزىيىت !

وەلى بۆ رېّىھى بىنىن نا ،

لە رېّىھى بىنىنى شتەكان بە ھەلە ،

چاوه کانت خاوىن بکەرەوە لە نەزەر كردن ،

چاوه کانت خاوىن بکەرەوە با چىدى بەھەلە بپىار نەدەن ،

وەلى بەھەلەش سەيرنەكەن ،

چاوه کانى ئىمە لە ئىستادا ،

لە ھەموو گاتىيىك زىاتر ،

پىويىستى بە خاوىنكردنەوە ھەيە ، وەلى چاوه کانت

خاوىن بکەرەوە .

رازى بىه

رازى بىه بەوهى خودات (الله) ،

رازى ببه بهوهى ئىسلام دينىيت بىت

رازى ببه بهوهى پىغەمبەر محمد د.خ كۆتا نىزىدراوى
خودايىه ،

رازى ببه بهوهى هەر شتىك كە خودا بۆت دەكات لە
ژيانىت ،

چ بە خۆشى چ بە ئازار و ناخۆشى و گريان ،
ئەوا خىرى تىدايىه ،

رازى ببه بهوهى پەروھرىن ھەميشە بىريارە باشە كان بۆتۆ
دەدات ،

رازى ببه بهوهى كە ئەوهى تو پىت ناخۆشە خىرى تىايىه ،

ئەوهى پىت خۆشە لەوانە يە شەرى تىايىه ،

خودايىه من رازيم بهوهى الله خودام بىت ،

ئىسلام دىنم بىت ،

پىغەمبەر محمد د.خ لەسەر بىت پىغەمبەرم بىت .

سەرچاوه کان

- پەرتووکى زهواج لە قورئان و فەرمۇودە صەھىكەكان

- پەرتووکى بەھىزەكان

- گەرانى گوڭل

- كۆمەلىك پەيچى فەيسبووك

- پەرتووکى لە نامەيەكەوه

ئەم پەرتووکە پىشكەشە

" پىشكەشە بە دايىك و باوکى خۆشەويسىتم ، كە لە رووى ھاندان و دارايىھەوە بەتەواوهتى پىشتگىرىيان كرددووم

و سوپاسیان ده کهم ، پیشکهش به برا بچووکه کهم دانه
و هبیام وايه خودای گهوره بؤ خزمه تى ئیسلام و
دینه کهی به کاری بھینیت و سه ربهرزی قیامه ت و دونیا
بکات ، پیشکهش به هاوري ئازیزه کانم ، پیشکهش بیت
به پرتووکخانه کوردى و کوردستان . "

په یوهندی به نووسه

بو هه سه رنج و پييشنيار يك ده توانن په یوهندی به
نووسه ری په رتوروکه وه بکهن له پيگه هی ئهم ناوانه هی
خواره وه :

Facebook : Thiago Saadi

Instagram : imdiyarr

Email : itdyar4@gmail.com

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

★★★★★★★★★★★

بهرههمه کانی نووسه :

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

★★★★★★★★★★★

- به ئىنگلىزى بىرىكەوه خىراتر قسە بکە

- لە نامەيەكەوه

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

★★★★★★★★★★★

كۆتاينى پەرتۈوك

" فەرمۇودەت پېغەمبەر د.خ لەسەر بىت "

سەيرم دېت لە كاروباري ئىماندار ، حال و ئىش و كارى
ئىماندار هەمووی خىر و چاكەيە ، ئەگەر خۆشى
تۈوشەت ، سوپاسگوازى خودايى كرد لەسەرى ئەوا
پاداشتى بۆ ھەيە ، ئەگەر ناخۆشى و ناپەتى تۈوشەت
، ئارامى لەسەر گرت ، دىسان پاداشتى بۆ ھەيە .

" پېغەمبەرى خودا د.خ "

وتەي كۆتايىن نووسەر

" ئازىزان ، ئايا لات سەير نىيە مروقق لەسەر دوو كەس
لەسەر مىشۇولەيەك دلى يەكدىيان رەنجاندۇوه لەوهىي
زۆر پېت سەير بىت !

بەلام ئەوهەتا ئىمە لهسەر شتاتىكى دونيابى دلى يەكدى
دەشكىننەن كە ئەم دونيابى نەخى بالله مېشۇولەيەكى نىيە
لای خوداي گەورە " .

★ سبحان الله - الحمد لله - لا الله الا الله - الله اکبر

★ سوپاس ئەي پەروھرىئىم ، سوپاس بۆتۆ ، پاک و
بىڭەردى بۆ تۆ ★

★ با هەممۇو ھەولىكمان رازى كردنى خودا بىن ★

★ نەوهەك دواكهوتىن بەرهە مالى دونيا بىن ★

★ بابلیین خودایه یارمه‌تیمان دهیت ★

★ بههشتی فیردوس به نسیبمان کهیت ★

★ سوپاس ئەی پەروھرینم ، سوپاس بۆتۆ ، پاک و

بىنگەردى بۆ تۆ ★

پەرفەریلی نووسەرى پەرتۈوك

ناو : دیار سعدی علی

نازناو : تیاگو

تەمەن : 19 سان

زمانەكان : کوردى ، ئىنگليزى ، ئىسپانى

پىشە : نووسىر : خوپىندكار

ئىمەيل : itdyar4@gmail.com

سۇوشل مىدیا : Thiago Saadi

Scan my QR

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْحَالِ